

לשמוע קול תורה – פסוק השבוע

פרשת אחרי מות

אל תתפרץ

הרמב"ם בספרו מורה נבוכים מציע הסבר מעניין לדיני הטומאה והטהרה שציוותה התורה. הרמב"ם מדגיש כי דיני הטומאה והטהרה אינם מפריעים לאדם הטמא לחיות את חייו הרגילים. הוא יכול להתנהל בשגרת היום יום הקבועה, ורק נאסר עליו להיכנס לבית המקדש או לאכול בשר קרבנות, בשר קודש. הטומאה נועדה, לדברי הרמב"ם, להרחיק את האדם מן המקדש: "ויהיה זה כולו סיבה להתרחק מן המקדש ושלא ידרכו בו בכל עת" (חלק ג, מז). פירוש זה נראה תמוה ומוזר. וכי יש עניין להתרחק מן המקדש? להפך, כמה חשוב וכמה מרומם לבוא לבית המקדש ולהתבשם מהקדושה הפורצת ממנו!

כדי להבין את גישתו של הרמב"ם נעניין בפסוק מפרשתנו:

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל אֶהֱרָן אַחִיךָ וְאֶל יִבְיָא בְּכָל יַעַת אֶל הַקֹּדֶשׁ מִבַּיִת לְפָרֶכֶת אֶל פְּנֵי הַפְּפֹרֶת אֲשֶׁר עַל הָאֹרֶן וְלֹא יָמוּת כִּי בָעֵינָי אֶרְאֶה עַל הַפְּפֹרֶת" (ויקרא טז, ב).

הדין הראשון בפרשה, העוסק בעבודת הכוהן הגדול ביום הכיפורים, מורה לכוהן: אל תתפרץ! להדגשת חשיבותו של ציווי זה הקדימה התורה והזכירה כי הוא נאמר "אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרָן בְּקִרְבָּתֶם לְפָנַי ה' וַיָּמָתוּ" (שם, א).

כדי שהקודש ישפיע על חיינו וירומם אותם עלינו לדעת שאף שיש בנו שאיפה נעלה לקדושה – אין אנו הקודש עצמו. ההתפרצות אל הקודש, הנובעת מרצונו של האדם להיות כל-כולו קודש, מנתקת את האדם מחייו וסופה שתביא דווקא לחילול הקודש.

כך נבראו ימי השבוע. ששת ימים אנו מצווים לעשות מלאכה, ויום אחד בשבוע – יום השבת – הוא שכל-כולו קדושה. אילו היינו מקדשים את כל ימות השבוע היינו מצמצמים את חיינו מאוד, או שהיינו מחללים את השבתות.

עלינו לשאוף אל הקודש, לצקת אל קרבנו את תוכנו ואת השפעתו, אך בד בבד להקפיד על שמירת המרחק המכבד את האבחנה בין הקודש ובין החול.

אין אנו קודש מוחלט ואיננו חול מוחלט. אנו מביטים מרחוק אל הקודש, והוא מאיר בנו ומעלה אותנו אליו בלי לנתק אותנו ממצויאותנו האנושית.

שאל דוד בוצ'קו